

Giftfri sjukvård för barn

- Projekt inom Sydöstra sjukvårdsregionen

Mål: Miljö- och hälsoskadliga ämnen ska minimeras i barns sjukvårdsmiljö

Projekttid: 2018-2020

Inventerade avdelningar

Region Jönköpings län 5 st.

Länssjukhuset Ryhov

- Neonatalvårdsenheten
- Barnmottagning Ryhov (inkl. barnakuten)
- Barnvårdsenhet Ryhov (dagvård och avdelning)

Höglandssjukhuset Eksjö

- Förlossning och BB

Värnamo sjukhus

- Förlossning och BB

Region Östergötland 2 st.

Universitetssjukhuset Linköping

- Avd. F23 Neonatal-IVA
- Avd. B53 Bond (Barnavdelning för onkologi neurokirurgi och diabetes)

Region Kalmar län 1 st.

Länssjukhuset Kalmar

- Neonatalvårdsenheten

Bedömning av produkter

- Inventerade produkter har bedömts utifrån vår trafikljusmodell

Rekommenderas

Svanen, EU Ecolabel, fritt från PVC och hormonstörande ämnen på SIN-listan*

Accepteras

Fritt från ämnen på kandidatförteckningen (särskilt farliga ämnen)

Undviks

Innehåller:

- Ämnen på kandidatförteckningen (särskilt farliga ämnen),
- Hormonstörande ämnen på SIN-listan*

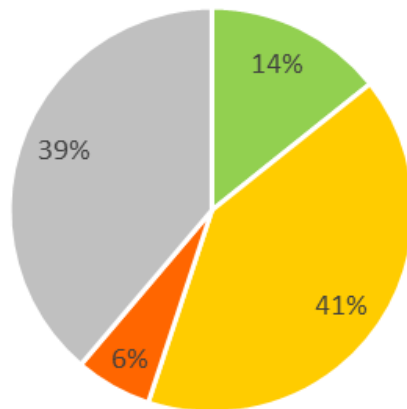
Information saknas

Ingen kännedom om ingående ämnen

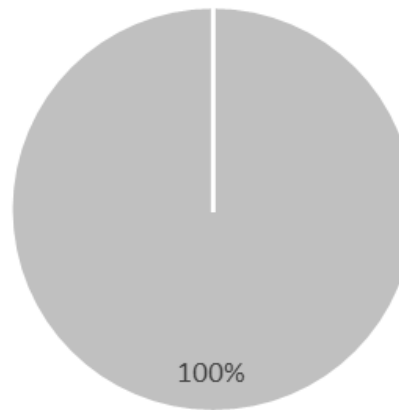
* SIN-listan = Substitute It Now, ChemSec

Utfall vid bedömning efter inventering

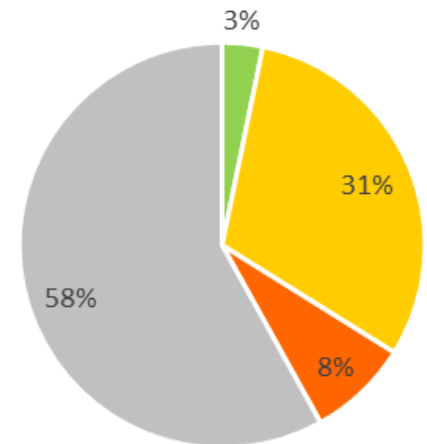
Region Jönköping

Region Östergötland

Region Kalmar

Rekommenderas

Accepteras

Undviks

Information saknas

Region
Jönköpings län

Region Kalmar län

Region
Östergötland

Åtgärder: "rekommenderade" produkter

- Bedöms giftfria och kräver ingen åtgärd.

➤ Fortsätta ställa bra hållbarhetskrav vid upphandling.

Region
Jönköpings län

Region Kalmar län

Region
Östergötland

Åtgärder: "accepterade" produkter

- Innehåller inte ämnen på kandidatförteckningen och kräver ingen åtgärd.

- Ställa bra hållbarhetskrav vid upphandling.
- Erfarenhetsutbyte kring produkter.

Åtgärder: produkter som ska "undvikas"

- Innehåller särskilt farliga ämnen och utredning om eventuellt utbyte görs.

- Upphandla med krav på giftfritt.
- Respektive region tar tillsammans med verksamheten fram handlingsplan för att ersätta de röda produkterna.

Åtgärder: produkter som ska "undvikas"

Är till exempel förbrukningsmaterial inom andningsvård, syrgasgrimma, slangar lustgas, PVK-nålar.

- ✓ Inom Region Jönköpings län har flera röda ersatts.
- ✓ Region Kalmar län har ersatt alla röda produkter.

Region
Jönköpings län

Region Kalmar län

Region
Östergötland

Åtgärder: där information saknas

- Miljökrav har inte ställts vid upphandling.
- Produkten köps utanför avtal.

- Begärt information från leverantörer och har utifrån svar kunnat klassas om till grön, gul eller röd.
- Några gemensamma grå produkter har skickats för materialanalys av innehåll.
- För resterande grå produkter ansvarar varje region för att ta fram handlingsplan tillsammans med berörd verksamhet.

Åtgärder: där information saknas

Är till exempel förbrukningsmaterial andningsvård, kuvöser, droppåsar, elektroder, solmadrasser mm.

Materialanalyserna

- 5 produkter skickades för analys till RISE.
- Av RISE, KEMI och Nationella kansliet för Hållbar upphandling fick vi hjälp att välja vilka analyser som skulle göras utifrån materialen i produkterna.
- 5-8 analyser/produkt
- Materialanalys är kostsamt, komplext att förbereda och tidskrävande.

Utfall av materialanalyserna

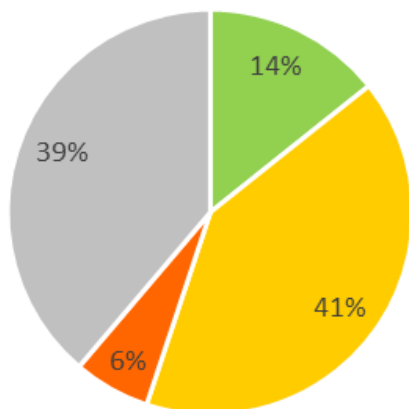
- En produkt, ögonskydd från Region Jönköpings läns neonatalavdelning, innehöll särskilt farliga ämnen, Nonylfenoletoxylater NP(EO)*.
- Avdelningen meddelad - bytt till ögonskydd som inte innehöll farliga ämnen.
- Övriga analyserade produkter kunde klassas om till grön och gul.

* Hormonstörande samt även giftigt för fisk och andra vattenlevande organismer

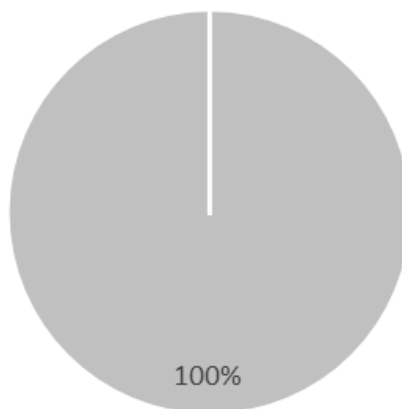

Jämförelse projektets start och slut

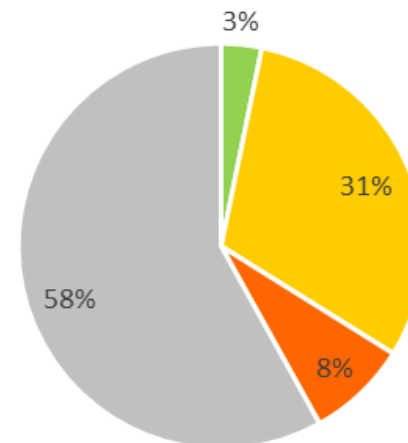
Region Jönköping

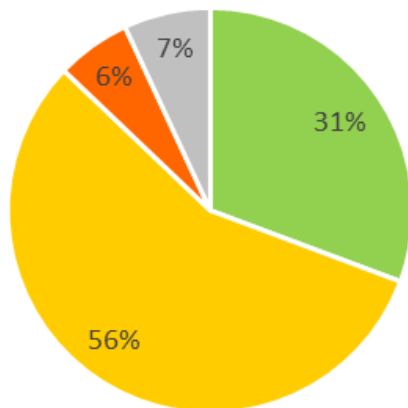
Region Östergötland

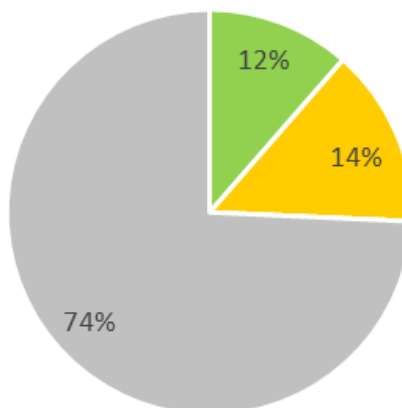
Region Kalmar

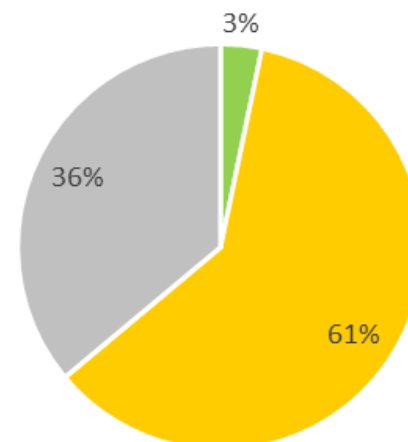
Region Jönköping

Region Östergötland

Region Kalmar

Viktigt för framtiden

Avtal	• Få in produkter på avtal • Ställa bra miljökrav • Följa upp kraven
Öka kunskap	• Motverka att hälsofarliga produkter som inte är avsedda för ändamålet används • Ta stöd av miljöavdelning innan testprodukter tas i bruk
Fortsätta med gemensamma insatser och dela erfarenheter	• Miljökrav och uppföljning

Region
Jönköpings län

Region Kalmar län

Region
Östergötland

Nästa projekt inom Sydöstra sjukvårdsregionen:

- Hållbar användning av förbrukningsmaterial i vården

Upphandling

- Förkläden
- Avfallskärl/riskavfallsbehållare
- Kanyler
- Tvättlapp
- Dryckesbägare
- Sopsäck
- Medicinbägare
- Skoskydd
- Sugrör, bestick mm
- Provtagningsunderlägg
- Inkontinensskydd
- xxx
- (Tvål/schampo)
- (Handdesinfektion, refill)

Processer och arbetssätt

- Handskar
- Förkläden
- Avfallskärl/riskavfallsbehållare
- Kontorspapper
- Avdelningskläder
- Operationskläder
- Dryckesbägare
- Britspapper/skyddsunderlägg
- xxxx

Produktval

- Kundanpassade operationsset
- Kirurgiska instrument och sterilgoods
- Avdelningskläder
- Operationskläder
- Tvättlapp
- Dryckesbägare
- Täck/filt
- Batterier
- Medicinbägare
- Sterilförpackningar
- (Ytdesinfektion, etanol)
- (Handdesinfektion, etanol)

Region
Jönköpings län

Region Kalmar län

Region
Östergötland

Tack för oss!

Kontakt

- Maria Cannerborg, Region Jönköpings län
maria.cannerborg@rjl.se
- Emma Lewau, Region Östergötland
emma.lewau@regionostergotland.se
- Johanna Schelin, Region Kalmar
johanna.schelin@regionkalmar.se